

دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹ - شماره ۸۷۷

گزارش

پایان نابرابری بدون خداحافظی با نفت شدنی نیست
جفری مایرون
<p>بنیاد ۸۶۰ میلیون دلاری راکفلر در سپتامبر سال ۲۰۱۴ اعلامیه تاریخی ای را منتشر کرد. این بنیاد، هم‌زمان با راهپیمایی‌های بزرگ در هواداری از اقداماتی برای جلوگیری از تغییرات اقلیمی، فسیلی سرمایه‌گذاری نکنند. این اعلامیه، که پس از اعلامیه‌های شورای جهانی کلیساها، انجمن پزشکان بریتانیا و دانشگاه استنفورد منتشر شد، از همهٔ آنها نمادین‌تر بود. چون ثروت راکفلر تا حد زیادی مدیون نفت بود. حکایت راکفلر، حکایت ظهور و سقوط نخستین کمپانی بزرگ نفتی بود. کمپانی استاندارد اویل، که در ۱۸۷۰ توسط جان راکفلر تأسیس شد، صنعت نفت ایالات متحده را، از استخراج تا پالایش و حمل و نقل و فروش آن در تصاحب خود داشت. این کمپانی به چنان انحصار بی‌سابقه‌ای دست یافت که منجر به بدبینی عموم به آن شده و دولت ایالات متحده را ناگزیر از شکستن این انحصار کرد. امری که موجب ظهور شرکت‌هایی چون اکسان، موبیل، و شورون در عرصهٔ نفت گردید. این شکست انحصار اجباری موجب اندوختن میلیون‌ها دلار برای راکفلرها شدد چون بر آمدن رقبای تازه یعنی اینکه سیاست و سرمایه جایی حیاتی برای اتحاد یافته‌اند: نفت. اما این اتحاد کم کم به سوی غلبه سرمایه نفتی بر امر سیاسی رفت. این چنین رقابت نفتی سایه خود را بر تمامی شئون امر سیاسی گستراند. ما اکنون شاهد آغاز پایان عصر نفت هستیم. عصر نفت یکی از نابرابر ترین عصر ها بوده است. کشف هیدروکربن‌ها برای اندک کسانی ثروت و برای بسیاری بدبختی به ارمغان آورده است درحالی‌که بسیاری از کشورهای نفتی از توسعهٔ اقتصادی نابرابر، بی‌ثباتی مالی، حکومت دیکتاتوری، نقض حقوق بشر، فقر مداوم و فساد همه گیر رنج می‌برند.</p> <p>در کشورهای غربی وابسته به نفت، نفوذ سیاسی مسموم نفت را می‌توان در سیاست داخلی و خارجی آنها مشاهده کرد. کمپانی‌های اصلی نفتی از قدرت خود سوءاستفاده کرده و از آن برای نفوذ در دستگاه‌های دولتی و فساد استفاده می‌کنند. مدیرعامل شرکت اکسان می‌تواند موجب بسیج ارتش‌ها شود. اگر سیاست‌هایی که به‌صورت دموکراتیک در پیش گرفته شده‌اند به ضرر شرکت شل باشند، به پایگانی سپرده می‌شوند. اما تغییر در حال رسیدن است. غلبهٔ شرکت‌های نفتی از هر جهت مورد حمله قرار گرفته است. آیندهٔ نفت روز به روز ناپایدارتر می‌شود. برنامه‌های استخراج شرکت‌های نفت برای دو دههٔ آینده موجب می‌شود دمای جهان شش درجه بالاتر رفته و کرهٔ زمین به یک جای غیرقابل زیست تبدیل شود. اگر بخت آن را داشته باشیم که افزایش دما را تا دو درجه ثابت نگه داریم، باید ۸۰ درصد از مخازن سوخت فسیلی را رها کنیم.</p> <p>این نفت تنها زمانی قابل اتکا خواهد بود که قیمت آن بالاتر از بشکه‌ای ۱۰۰ دلار باشد. اکنون چنین قیمتی وجود ندارد، و چون منابع تجدیدپذیر در حال از رده خارج کردن سوخت‌های فسیلی هستند، امیدی وجود ندارد که چنین قیمتی در دهه‌های آینده قابل دسترس باشد. با این حال، نمی‌توانیم آسوده خاطر بنشینیم و تماشا کنیم. نفت شاید در حال از میدان بدر شدن باشد، اما خطرات آن هنوز برای ما وجود دارد. تقاضای جهانی نفت دست کم تا ۲۰۲۰ به افزایش خود ادامه خواهد داد و به‌رغم محدودیت‌های عرضه، شرکت‌های نفتی به دنبال پاسخ به این تقاضا هستند. تصمیمات کنونی برای سرمایه‌گذاری بر خط لوله، معادن و میدان‌های نفتی، زیرساخت‌هایی را توسعه خواهد داد که در دهه‌های آینده ما را در یک جهان کربنی گرفتار خواهد کرد. ما باید به‌خاطر گرمایش جهانی و فروپاشی زیست‌بوم‌ها، دموکراسی، افزایش فقر و سقوط عدالت، افول نفت را تسریع کنیم. از لحاظ فنی، پاسخ به نیازهای انرژی جهان ممکن است و می‌توان دسترسی برابر همهٔ جمعیت در کردن نفت جهان به انرژی را با استفاده از فناوری تجدیدپذیر کنونی و کارآمدی انرژی جهانی تضمین کرد. نسل تجدیدپذیر، اینک روز به روز در حال شکستن رکورد است و در بسیاری از نقاط جهان به قیمتی در حد سوخت‌های فسیلی دست یافته‌است. چیزی که نیاز داریم، ارادهٔ سیاسی برای از میدان به در کردن نفت است. به‌صورت‌های مختلف می‌توان به مقاومت در برابر نفت امید داشت، اما حیرت‌انگیزترین این امیدها، در جامعهٔ سرمایه‌گذاران مشاهده می‌شود. کربن تر کر، اندیشکدهٔ سهام‌داران و متخصصان مالی، از سال ۲۰۱۲ که میزان حباب کربن را اعلام داشت، در حال فرستادن سیگنال‌های منفی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت بوده‌است.</p> <p>* استاد اقتصاد در هاروارد</p>

گروه انرژی- در حالی که پس از اعلام توافق امارات متحده عربی و بسیاری از تحلیلگران به مسائل سیاسی و امنیتی و همکاری‌های فنی و مالی بود، اکنون یک خط لوله انتقال نفت که پیش از انقلاب اسلامی با سرمایه گذاری مشترک ایران و اسرائیل ساخته شده بود، توجهات را به خود جلب کرده است.ایزیک لوی، مدیر عامل «شرکت خط لوله اروپا آسیا» گفته است که این مسیر ۱۵۸ مایلی میان دریای سرخ و دریای مدیترانه جایگزین ارزانتری برای کانال سوئز است و گزینه‌ای است برای اتصال به شبکه خطوط لوله عرب که نه تنها نفت و گاز در منطقه منتقل می‌کند، بلکه آن را به بنادر دریایی برای انتقال به دیگر نقاط جهان هم می‌رساند.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، امروز در حالی امارات متحده عربی به هشت دهه پایکوت رژیم صهیونیستی پایان داده که خود را با یک چالش جدید مواجه کرده و آن هم دعوی حقوقی خط لوله‌ای که ۵۰ درصد آن متعلق به ایران است. خط لوله ۲۵۵ کیلومتری ایلات-اشکلون از دریای سرخ تا دریای مدیترانه امتداد دارد، این خط بیش از ۶۰ سال پیش، در پی بحران سوئز ۱۹۵۶، با هدف تضمین تأمین ذخایر انرژی رژیم صهیونیستی و اروپا ساخته شده.به گزارش اقتصادسراسرآمد، خط لوله «ایلات- اشکلون» که اکنون بار دیگر اهمیت پیدا کرده است، ۶۰ سال پیش و در ببحوجه بحران کانال سوئز به عنوان یک پروژه عمرانی گسترده با اهداف تضمین تأمین انرژی اسرائیل و اروپا ساخته شد. در سال ۱۹۵۶ جمال عبدالناصر، رئیس‌جمهور مصر،

سهام‌نیروگاه‌ها پس از واگذاری در اختیار دولت

مدیرعامل شرکت برق حرارتی با اشاره به تصمیمات صورت گرفته برای واگذاری نیروگاه‌ها به صورت هلدینگ، گفت: با اجرای این برنامه تا ۴۹ درصد سهام نیروگاه‌ها واگذار و تا انتها ۵۱ درصد این سهام در اختیار دولت باقی خواهد ماند.به گزارش اقتصاد سراسر آمد به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، نشست مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی با نمایندگان کارگران نیروگاه رامین اهواز ظهر امروز با حضور مجتبی یوسفی، نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی در محل نیروگاه برگزار شد. محسن طرز طلب در این نشست با اشاره به نقش بسیار مهم نیروگاه رامین در تأمین برق پایدار استان خوزستان را بر عهده دارد، وی با اشاره به طرح مسئله واگذاری نیروگاه رامین اهواز به بخش خصوصی و نگرانی‌های پیش‌آمده برای کارکنان نیروگاه، گفت: بر اساس اصل ۴۴ و تکالیف صورت گرفته از سوی نظام بایستی شرکت برق حرارتی به عنوان یک دستگاه دولتی ۸۰ درصد تأسیسات تولید خود را به بخش خصوصی واگذار کند. مدیرعامل شرکت تولید نیروی برق حرارتی یادآور شد: شرکت تولید نیروی برق حرارتی ۱۱ هزار مگاوات از مجموعه نیروگاه‌های برق حرارتی به سازمان خصوصی سازی معرفی می‌شد که در بازه زمانی سال ۹۵ تعدادی از نیروگاه‌ها و شرکت‌های مدیریت تولید به عنوان بهره‌بردار به سازمان خصوصی سازی معرفی شده‌اند.

راه‌اندازی مرکز ملی مطالعات آب‌های مرزی و منابع مشترک

وزیر نیرو از برنامه‌ریزی برای تأسیس مرکز ملی مطالعات آب‌های مرزی منابع مشترک خبر داد و گفت: این مرکز در زیرمجموعه ساختار موسسات تحقیقات آب شکل گرفته و در عین حالی که ماهیت بین بخشی خود را حفظ می‌کند، به لحاظ ساختاری از ظرفیت اساسنامه موسسه تحقیقات آب استفاده خواهد کرد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، رضا اردکانیان اظهار کرد: تأثیر موسسه تحقیقات آب به‌رغم ساختاری که در کشور وجود دارد مرتبط با اولویت‌های شاخه مدیریت آب کشور بوده و در زمان فعلی از اهمیت دوچندانی برخوردار است.وزیر نیرو با اشاره به لزوم تأسیس مرکز ملی مطالعات آب‌های مرزی منابع مشترک بعد از ۱۴ سال تعطیلی، خاطر نشان کرد: در میان مدل‌هایی که برای شکل‌گیری این مرکز وجود داشت، مقرر شد این مرکز ملی مطالعات در زیرمجموعه ساختار موسسات تحقیقات آب شکل گرفته و در عین حالی که ماهیت بین بخشی خود را حفظ می‌کند ولی به لحاظ ساختاری از ظرفیت اساسنامه موسسه تحقیقات آب استفاده کند.

گزارش «اقتصادسراسرآمد» از اما واگرهای یک دعوی قدیمی نفتی

ایلات- اشکلون، برگ‌برنده ایران؟

عبور کشتی‌ها از کانال سوئز را محدود کرد و همین امر موجب حمله اسرائیل، انگلیس و فرانسه به مصر شد که در نهایت با مداخله آمریکا، نیروهای متجاوز خاک مصر را ترک کردند. در جنگ‌های ۱۹۶۷ و ۱۹۷۳ اعراب و اسرائیل هم مصر تلاش‌هایی برای مسدود ساختن این کانال ۱۲۰ مایلی صورت داد.در آن زمان، بیشترین نفتی که در خط لوله مذکور جریان داشت از سوی ایران تأمین می‌شد که تحت زامداری محمدرضا پهلوی روابط نزدیکی با اسرائیل داشت. در سال ۱۹۶۸ دو طرف خط لوله‌ای را که در آن زمان به نام «ایلات- اشکلون» نام گذاری شده بود با سرمایه گذاری مشترک ۵۰-۵۰ کلید زدند تا از طریق آن نفت ایران از طریق سزمین‌های اشغالی و سپس نفتکش‌ها به اروپا منتقل شود.در اوایل استفاده از این خط لوله، مارک ریچ، تاجر میلیاردر، نقش کلیدی در

به اروپا، شرکت خط لوله ایلات-اشکلون را با سهم برابر ثبت کردند. روابط ایران و رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۷۹ و به دنبال انقلاب اسلامی قطع شد و در سال ۲۰۱۵ بنا بر حکم دادگاهی در سوئیس، رژیم صهیونیستی باید ۱،۱ میلیارد دلار غرامت به‌عنوان سهم سود ایران از این خط لوله مشترک می‌پرداخت که از پرداخت آن سر باز زد.این خط لوله زمان شاه احداث شد که ایلات را به اشکلون و در حقیقت دریای سرخ را به مدیترانه متصل کرده و به نوعی کانال سوئز را دور می‌زد. ۵۰ درصد این خط لوله ۱۶ اینچی متعلق به ایران است، اما ارزش خط لوله زمانی است که trough put یعنی نفتی در آن جریان داشته باشد وگرنه خط لوله‌ای که حدود ۵۰ سال پیش ساخته شده ارزشی ندارد. در حال حاضر نفتکش‌هایی که وارد بنادر اسرائیلی می‌شوند از طرف کشورهای عربی تولیدکننده نفت در خلیج فارس با یاکوت شده و عملاً دچار مشکلات فراوانی می‌شوند. به همین دلیل هویت این کشتنی‌ها مخفی نگه داشته می‌شود. با این وجود لوی امیدوار است که توافق با امارات و دنباله روی دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس از آن موجب شود که نیازی به این مخفی کاری‌ها نباشد و در نتیجه هزینه انتقال نفت به اسرائیل و استفاده از خط لوله اروپا آسیا هم کاهش پیدا کند.البته اسرائیلی‌ها می‌دانند که افزایش سهم این خط لوله از انتقال نفت موجب کاهش درآمد مصر از مسیر کانال سوئز و «خط لوله سوئز- مدیترانه» و در نتیجه ناخشنودی مصر، نخستین کشور عربی که به عادی سازی روابط روی آورد، خواهد شد و باید این مسئله را مدیریت کنند.

برگزیده نیرو

"برق امید" اثربخشی برای کاهش هزینه‌ها در برق جایگاه‌داران سوخت توسط دولت

سخت‌های دولت گفت: امروز دولت تصمیم گرفت از ابتدای سال ۱۳۹۹ حق العمل فروش هر لیتر بنزین و نفت گاز را به ترتیب ۱۲۵۰ ریال و ۷۰۰ ریال تعیین کند. به گزارش اقتصادسراسرآمد پایگاه اطلاع رسانی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران به نقل از مهر، علی ربیعی سخنگوی دولت در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران اظهار کرد: مدتی بود که جایگاه‌داران درخواست داشتند دریافتی‌شان افزایش پیدا کند و ناراضی بودند. دولت تصمیم گرفت از ابتدای سال ۱۳۹۹ حق العمل فروش هر لیتر بنزین و نفت گاز را به ترتیب ۱،۲۵۰ ریال و ۷۰۰ ریال تعیین کند. این افزایش قطعاً تأثیری در دریافتی جایگاه داران خواهد داشت. ربیعی افزود: دولت تصمیم گرفت نحوه تأمین این پول از محل منابع دولتی پرداخت شود و به هیچ وجه تأثیری در قیمت بنزین و گازوئیل نداشته باشد.وی افزود: درخواستی که عشاير ما در استان اردبیل داشتند و سال‌ها این مساله محل مزاح و نگرانی بود. خصوصی سازی در منطقه دشت مغان صورت گرفته بود و آنهايي که به صورت عرفی در آنجا کار می‌کردند، نگرانی‌هایی داشتند. امروز دولت تصمیم گرفت ۴ هزار و ۲۶۲ هکتار از اراضی شرکت کشت و صنعت دامپروزی مغان را از اراضی شرکت تفکیک و به وزارت جهاد منتقل شود و از طریق وزارت جهاد کشاورزی به عشاير و بهره‌برداران عرفی منطقه با همکاری استانداری اردبیل واگذار گردد

انرژی

تعهد خلیفه حفتر به پایان دادن به محاصره نفتی لیبی

آمریکا اعلام کرد که خلیفه حفتر، رهبر نیروهای مسلح شرق لیبی به پایان دادن به محاصره نفتی لیبی متعهد است. به گزارش اقتصادسراسرآمد، سفیر آمریکا در لیبی در بیانیه‌ای اعلام کرد که خلیفه حفتر، فرمانده ارتش ملی مستقر در شرق لیبی، متعهد شده است به محاصره چند ماهه تأسیسات نفتی پایان دهد، اما مشخص نیست آیا میدان‌ها و بنادر نفتی دوباره بازگشایی می‌شوند. در این بیانیه آمده است: ارتش ملی لیبی (LNA)، مستقر در شرق این کشور، تعهد شخصی ژنرال حفتر را برای اجازه بازگشایی کامل بخش انرژی لیبی – حداکثر تا ۱۲ سپتامبر – اعلام کرده است. جناح‌های مستقر در شرق و غرب لیبی که هر دو مورد حمایت متحدان خارجی خود هستند، سال‌هاست در حال رقابت برای کسب قدرت‌اند و توزیع درآمد نفتی علت اصلی تنش آنهاست.

احداث نیروگاه‌های خورشیدی در اماکن عمومی پایتخت

تهران - ایرنا- مدیر کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران با تأکید بر کاهش ۱۰ درصدی انرژی مصرفی فضاهای تحت مدیریت شهرداری تهران تا پایان برنامه سوم شهر، از احداث و توسعه نیروگاه‌های خورشیدی در اماکن عمومی پایتخت خبر داد. به گزارش اقتصادسراسرآمد به نقل از ایرنا، شینا انصاری با بیان اینکه رو به اتمام بودن منابع سوخت‌های فسیلی و تخریب محیط زیست توسط آلاینده های ناشی از بهره برداری از این منابع انرژی، گزینه استفاده و توسعه کاربرد انرژی های تجدیدپذیر را امری ضروری و اجتناب ناپذیر کرده است گفت: احداث نیروگاه های خورشیدی مدتی است در شهرداری تهران با جدیت دنبال می‌شود.وی تصریح کرد: در زمینه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، شهرداری تهران به‌عنوان یکی از متولیان اصلی شهر تهران با داشتن حوزه‌های تحت تملک خود، می‌تواند نقش مهمی در کاربرد و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر ایفا کند که یکی از بارزترین آنها، تدوین مصوبه الزام شهرداری تهران به توسعه انرژی‌های نو و تجدیدپذیر و نظارت مستمر بر اجرای آن است که بر اساس آن شهرداری تهران در سال‌های اخیر از جمله نهادهای پیگیر و عامل به توسعه انرژی‌های نو در سطح شهر تهران بوده و برای الگوسازی و فرهنگسازی توسعه انرژی‌های نو اقدامات بسیاری را اجرا کرده است.

تلاش ناموفق ائتلاف اوپک پلاس برای نجات بازار نفت
ریاض و مسکو تخمین زده بودند از سرگیری فعالیت‌های اقتصادی در جهان و محدود کردن عرضه نفت، ذخایر جهان را کاهش می‌دهد و از قیمت نفت حمایت می‌شود ولی نشانه‌ها حاکی از آن است که بازار به این سرعت رونق نمی‌گیرد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، سازمان کشورهای صادرکننده نفت متحدانش در این هفته یک جلسه آنلاین برگزار می‌کنند تا در مورد تأثیر همه‌گیری ویروس کرونا بر تلاش‌های آنها جهت حفظ بازار نفت گفتگو کنند. قیمت نفت پس از سقوط بی‌سابقه در فصل بهار، روند بهبودی را آغاز کرده بود ولی حالا ائتلاف اوپک پلاس شاهد توقف این روند و کاهش دوباره تقاضا برای سوخت با آغاز موج دوم همه‌گیری ویروس کروناست. قیمت نفت هفته گذشته برای اولین بار از ماه ژوئن تا کمتر از ۴۰ دلار در هر بشکه کاهش یافت. عربستان سعودی و روسیه، اعضای اصلی ائتلاف اوپک پلاس، جلسه‌ای در روز پنجشنبه برگزار می‌کنند تا بررسی کنند آیا کاهش تولید تاریخی آنها هنوز هم در حمایت از بازار نفت موثر است یا نه.

مشترکان پر مصرف برق آموزش می‌بینند

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانبر) گفت: مشترکان پر مصرف و خوش مصرف در طرح «برق امید» راهکارهای کاهش مصرف را آموزش خواهند دید. به گزارش اقتصادسراسرآمد به نقل از اسرنا، محمدحسن متولی زاده افزود: مشترکان پر و خوش مصرف در طرح «برق امید» آموزش‌های لازم را دریافت خواهند کرد تا با بکارگیری این روش‌ها به جرگه مشترکان کم مصرف درآمده و به این ترتیب و به طور قطع، جمعیت هدف در این طرح محقق خواهد شد. وی ادامه داد: طرح «برق امید» با هدف اصلاح الگوی مصرف خانگی طراحی شده و همه مشترکان را تحت پوشش قرار می‌دهد. مدیرعامل توانبر خاطرنشان ساخت: مشترکان در این طرح به سه دسته خوش مصرف، کم مصرف و پر مصرف تقسیم شده‌اند. متولی زاده گفت: برای مشترکان کم مصرف پاداش یا تخفیف در نظر گرفته شده که در اینجا ۱۰۰ درصد است، اما پر مصرف‌ها و خوش مصرف‌ها آموزش می‌بینند که چه روش‌هایی را بکار گیرند تا مصرف خود را کاهش دهند.

اسکله‌های نفتی آمریکا تخلیه شد

تولیدکنندگان نفت خلیج مکزیک آمریکا پس از این که اعلام شد احتمال شدت گرفتن طوفان در سواحل کالیفرنیا وجود دارد، اسکله‌های نفتی خود را تخلیه کردند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، پس از اینکه اعلام شد احتمال شدت گرفتن طوفان در سواحل کالیفرنیا وجود دارد، تولیدکنندگان نفت خلیج مکزیک آمریکا اسکله‌های نفتی خود را تخلیه کردند. شرکت‌های نفتی شورون و مورفی از شنبه خارج کردن کارکنان از تأسیسات دریایی خود را آغاز کرده‌اند. رویال داج شل، بی‌ج‌اچی، بی‌پی و شرکت‌هس، اعلام کردند به دقت تحولات مربوط به طوفان را زیر نظر دارند و آماده‌اند در صورت لزوم اقدام کنند. طوفان گرمسیری سالی جمعه شب از فلوریدا عبور کرد و به سمت شرق خلیج مکزیک حرکت کرد. مرکز ملی طوفان آمریکا اعلام کرد این طوفان قبل از اینکه این هفته دوباره به ساحل برخورد کند به سرعت باد ۸۰ مایل در ساعت (۱۲۹ کیلومتر بر ساعت) خواهد رسید. خلیج مکزیک ۱۷ درصد کل تولید نفت خام آمریکا را در اختیار دارد و ۵ درصد از گاز تولید شده در آمریکا هم از این خلیج به دست می‌آید.